

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на шість місяців . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на шість місяців . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ландовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Запросини до передплати.

Почало ся третє чвертьрічє нашого видавництва. Тимто просимо відновити передплату, щоби можна управильнити експедицію. Всіх, що мають залеглости за минувше чвертьрічє, просимо о скорє вирівнанє тихже, позаяк мусимо все оплачувати готівкою і не користуємо ся ніяким кредитом.

Від Адміністрації «Руслана».

Поступ в розвою наукового товариства імени Шевченка.

(+) Не так то давно, бо ледво чотири роки, як літературне товариство ім. Шевченка у Львові стало науковим а пять літ минає як товариство почало окрім літературної часописи «Зоря» видавати «Записки» яко орган науковий. Хоч як мало довіря мала руска інтелігенція до власних сил на полі наукової роботи, а вжеж таки дуже скоро проявили ся гарні висліди роботи в тім напрямі. Іменно з того часу, коли проф. М. Грушевский обняв в львівскім університеті катедру історії України-Руси і станув на чолі наукової роботи в товаристві, пішла она скорою ходою в перед. Показало ся, що є у нас люди до такої роботи, треба лише їх виглядіти і спонукати, а буде успіх певний. І справді коло наукового товариства згромадив ся поважний кружок не тільки давнійших робітників, відомих вже подекуди з наукових праць, але що ще відраднійше — починає ся вирабляти молоде покоління наукових письменників, котрі віщують гарні надії в будуччині. Тим способом стало спроможнє науковому товариству не тільки перемінити науковий орган «Записки» в періодичне видавництво (що два місяці оден том), але й перейти до спеціалізації в науковій роботі і в видавництвах. Так повстало окреме

наукове видавництво з обсягу правничих наук «Правнича Часопись», з обсягу етнографії «Етнографічний Збірник», з обсягу літератури, «Памятки українсько-рускої мови і літератури», з історії «Жерела до історії України-Руси» і «Руска історична бібліотека», а протягом чотирох років видало наукове товариство більше як трийцять томів. Сі виданя не тільки обємом, але й змістом своїм звернули на себе бачність наукового світа і з всіх усюдів появили ся голоси критики з всяким признанєм для сих починів товариства.

Тепер маємо з великою приємністю записати новий доказ дальшого поступу і розвитку товариства. Недавно появил ся «Збірник секції математично-природописно-лікарської Т. I. під редакцією проф. І. Верхратского і проф. тернопільської гімназії В. Левицкого. Сей том є доказом дальшої спеціалізації в науковій роботі і видавництвах товариства, а хоч розвідки в нім поміщені відносять ся до зовсім спеціальних галузей науки, всеж таки ширша суспільність повинна знати про сей поступ наукового товариства. Тим то подаємо тут передовсім передне слово до сего тому від товариства.

Скорий поступ в розвою роботи наукової в Товаристві і його видання дає спримогу — а zarazом і потребу дальшого помноженя наукових публікацій і їх поділу відповідно галузям наук, що входять в круг роботи секцій Товариства. Періодичний орган Товариства — «Записки», не можуть містити в собі розправ всіх секцій, на далі стають видавництвом для історії з її помічними науками (археоლოгією, історичною географією etc.) та філолоґії з історією літератури — для розвідок і дрібних матеріалів, переважно що до України-Руси, себто органом (періодичним) секцій — філолоґічної й історично-філозофічної, а по при нього засновують ся неперіодичні «Збірники» поодиноких секцій, отже філолоґічної, історично-правничої і математично-природописно-лікарської. Таким

чином секція математично-природописно-лікарська дістає свій осібний орган, подібно як правники секції історично-правничої давнійше вже мали осібне видавництво в «Часописі правничій», секції же — філолоґічна і історична в згаданих «Збірниках» дістають певного рода архиви, де можуть містити в потребі більші розвідки, більші матеріали, систематичні збірники статей вже давнійше друкованих, одним словом — все те, що з того чи иньшого погляду становило би технічні трудности для друку в «Записках». Товариство, при тім зґрупованю матеріалу, відповідно певним групам наук, мало на меті з одного боку — осягнути більшу єдність і суцільність в поодиноких публікаціях, з другого — згрупувавши фахових робітників в спеціальних органах, піддати їм тим самим більшої енергії й охоти старати ся про дальший розвій наукової роботи.

Редактори-ж від себе додають ось яке передне слово до сего I. тому:

Отсе видаємо вперше збірник статей з наук математики, природописи і лікарства. Перший раз являють ся в рускім язичі розвідки фахові згаданих наук, зібрані разом в одну книжку. І передше, правда, печатано статі із згаданих царин наукових в ріднім язичі; тільки-ж були они або розсіянні по ріжних письмах періодичних і мали понайбільше ціль популяризувати науку, або попадались в ряди-годи фахові статі в періодичних «Записках» Наукового Товариства імени Шевченка, тулячись межі иньшими розвідками науковими, переважно історичними або філолоґічними. Коли-ж прибуло більше трудителів на полі наук природописних, задумав виділ Товариства основати для Секції математично-природописно-лікарської осібний «Збірник» видаваний в термінах неозначених.

О скільки зможе успівати праця піднята в тім напрямі, окаже будуччина. Передовсім іде нам о розвиток науки на нашій питоменній ниві. Наш язик лише тогді зможе добути собі одвітного і гідного ста-

Я щастя ніколи не мала.

Оповіданє мертвецької сидухи.

(Конець.)

Першого дня, як я вернула ся до дому, взялась я поскладати у скриню мою мізерію, себ то шматя. Я відчинила скриню, аж дивлю ся, лежить у переділці моя бинда. Господи якжеж втішилась я. Бинда була добре розгладжена та звинена. Я і взяла єї та розпустила, щоби налюбувати ся нею, бо така була хороша: у самі цвѣти.

Як се я зробила, як не скочать до мене: «А засі тобі до моєї праці! Не руш, не руш! се моїх дівчат! Перегайнувалась цілу зиму — була-бись і ти мала не таке, як бись в дома робила! Де твої зарібки? щось заробила?»

Мене наче-б гранею обсіпав; чим борше звинула бинду, та вкинула в пазуху і пустила ся у двері. А мачоха як не вхопить мене за шию, як потисне, та крикнула:

«Віддай!» І не ждучи, аж я добуду, сама видерла мені з пазухи бинду, та вкинула в скри-

ню. Я сплакала та і не знала, що зі мною: від чого она така люта; Таж ся бинда моя! Дядина мені купили, єще у великий піст!» кажу я.

Набралаж я за бинду. Ледво жива з хати вийшла, та після того я перележала два дні. Вже то і тато не дарували єї за мене, та що з того, коли я від того часу ніколи і доброго слова від неї не чула; а бинду таки їм відобрала, хоч они кляли ся на чім свѣт стоїть, що собі купили. Ага купили! А такої то они мені єї з коси виплели.

Я остала ся при них — та щастя ніколи не мала. От бувало, трафить ся який жених, та думає мене сватати; Ого! вже як мачоха возьмуть єго раду та як пічнуть на мене нагорювати: она і така і сяка, і роботи не знає, і робити не хоче, і нічого не має, а батько за нею нічо не дасть; та як знов возьме прихвалювати свої дочки, буцїм то они такі роботящі, і хороші, і горопашні, та і она в них не аби якою — то парубок зайде раз-два до нас, та приглядає ся нашим роботам та нашим статкам, а опісля іде просто до сусїди нашої та і дівку засватає. Дівувала я, довго дівувала, аж накучило мені мое дівочтво.

— Ти бо щастя не мавш, кажуть мені мої ровесниці-молодиці. Шукай — знайдеш!

Деж мені єго шукати, того щастя? Бувало на роботі на паньскому лану сядуть дівчата полуднати; думаєте, що котра наробивши ся сяде, та відпичне?! А ну! кинуть одна на другу, ходім щастя шукати! І біжать всі на поблиський лан паньської конюшнини та глядять за щастєм, се-б то за таким листком, що не на три, а на чотири розділений. Біжу і я з ними; шукаємо. Не триває і хвилини, а вже кричать то одна, то друга: маю! маю щастє! І показує одна другій. А я, що наслїпаю ся, що не нагляджу ся, так годі, ніколи не знайшла.

Часом пішла з дівчатами у ліс; от під бурком зарунила ся заяча капуста. Поприсїдали ми кругом та їмо наче справжні заяці. Інша іно рукою сягне, вже і показує щастє: чотирилист, хоч она може і не гляділа за ним, бо таки цілою жменею рвала та їла; а я перебираю по листкови та гляджу так бачно, та все дурно. Нераз йдемо попри жито, та котра пристане і вирве колосок і то такий, що на однім стеблї два колоски. Кажуть люди, що там де такий колосок виросте, то похована є голова св. Івана-Купайла, а хто знайде такий колосок, то бу-

новища, коли розвине ся о стілько, щоби міг стати поруч з образованими язиками других народів європейських, яко довідний середник звязкого і опреділеного виражання мислей на всіх полях людского умства. Мусить проте наш язик виробити собі одвітну термінольоґію в ріжних вітах людского знання, мусить одвітно використати все багатство рідної словні а заразом промовати до потрібної прецизії, яку стрічаєм у других язиках щасливіше розвитих. Без тих підвалин і думати годі про ширший розвиток науки в рідній бесіді.

В нашім «Збірнику» поміщати муть ся ориґінальні наукові розвідки з царин математики, фізики, хемії, природної історії і медицини. Окрім того подавати муть ся також оповістки і рецензії нових праць наукових відносноґо фаху а іменно таких, котрі окажуть ся важнішими.

Про вагу наук математично-природописних тут розводитись не будем, бо їх вплив на культуру всего людства загальнозвісний — а лише виражаємо бажане, щоби Всечесні Родимці зволіли віднести ся прихильно до нашого діла і після сил підсобляли нашим змаганям і замислам.

Сими видавництвами засвідчило наукове товариство ім. Шевченка, що у нас наукова робота не тільки можлива, але що она дійсно вельми гарно розвиває ся і тим способом підготовляє підвалини до будучої українсько-рускої академії наук. Однак така наукова робота і такі видавництва вимагають значного материяльного засобу і накладу. Товариство має вправді певний дохід з друку руских шкільних книжок, побирає субвенції з фондів кравчих і державних, однак все те ще не вистарчає, щоби товариство могло розвинути таку діяльність, якої потреба. Тим то і сойм і правительство повинні прийти науковому товариству з такою підмогою, якої уділяє ся іншим подібним товариствам, а дотеперішня діяльність товариства стає певним доказом, що оно на щедру підмогу вповні заслуґує.

В справі рускої школи народної в Чернівцях пише «Буковина»:

«Боже, стережи нас від приятелів, бо з ворогами дамо собі раду», мусимо сказати за пословицею, коли поглянемо на тих приятелів нашого народу, що в «Буковинських Вѣдомостях» хотять его спасати на свій геростратовий спосіб. Тому що кравва рада шкільна відкинула внесенє проф. Пігуляка о заснованє міскої школи народної з рускою викладовою мовою, накидають ся «Бук. Вѣдомости» як раз на проф. Пігуляка. Ми вже виказали несовітність того поступованя, а тепер хочемо сягнути дальше в історію тої школи.

Є в Чернівцях православна народна школа, удержувана грішми реліґійного фонду право-

славного. Тота школа від часів Морарія-Андревича займала ся головнo волощенєм руских діттей. Нам здає ся, що так само Русини як і Волохи належать до православної церкви і вона повинна бути так само рускою як і волоскою; так само повинна православна церковь дбати про Русинів як і про Волохів і так само Русини мають право домагати ся, щоби школи утримувані з реліґійного фонду ішли руским дітям на пожиток. Тут не повинно бути жадної ріжницї, бо православних Русинів є ще навіть більше на Буковині як Волохів, а фонд стоїть під протекторатом нашого цїсаря і вже для того самого повинен бути приміром справедливости і безпарціальности, як всі діла нашого великого і справедливого монарха.

Длятого поставив був свого часу посол Пігуляк внесенє в сойм, щоби сойм домагав ся від правительства розділеня православної школи народної на руску і волоску, аби таким способом дана була можливість руским дітям в Чернівцях учити ся на рідній мові. Але при тій нагоді виявила ся ціла перфідия покровителів «Бук. Вѣдомостей», бо всі три послы «твердого закала» голосували против того внесеня разом з Волохами; як раз трема голосами тих «приятелів» перепало се справедливе внесенє. Чому «Бук. Вѣд.» не спитають ся пос. Воляна, яким правом він смів стати впоперек змагань для підвигнення руского шкільництва, чому не виступають против пос. Тиміньского, що він тим поступком понизив руску справу перед лицем иньших народностей на Буковині, чому не упоминають пос. Бежана, що він спроневірив ся мандатови даному ему рускими виборцями для заступництва їх інтересів? Про се мовчить тота газета, ба ще і старає ся оправдати їх непатріотичний поступок.

Русини були-б прецінь таким чинном осягнули дві школи рускі, бо о заснованє рускої школи черновецкою громадою дбали Русини также і то далеко скорше ніж нагадав ся др. Волян. Але Волохи не дозволили нашим «консерватистам», що на те здає ся і є, щоб консервувати нашу біду, і перепало се справедливе і легке до переведеня внесенє через несовітність тих трох «приятелів народу», — а щоби оправдати себе по трохи в оціні руского загалу поставив др. Волян нове внесенє, щоби місто Чернівці оснувало народну руску школу.

Чи може жаль було уніятю Волянови гроший православного фонду, котрих домагав ся православний Пігуляк на основанє руского відділу в православній школі? Чи може уважали се внесенє шкідливим з якої иньшої причини і хотіли натомість поставити щось лишного, справедливішого? Ні, все не те, они хотіли тільки на гладкій дорозі підставити ногу, щоби потому сказати поваленому: онтуди є також стрімка стежка, нею можна перейти.

Хотій пос. Волян і его поплечники обійшли ся так несумлінно з внесенєм посла Пігуляка, то за его внесенєм голосували также і послы Пігуляк і Стоцкий і їх прихильники, бо ту хо-

обходжу, а живим вигоджу. Люди, не цурають ся мене, бо знають, що я бідна, а кождому могу придатись, та й то кождої хвилі.

А мачошині дочки? обі накрились; обі пішли на жидівські мамки. Тай тепер одна сидить у місті під костелом, то та, що так дуже любила прибирати ся і що мені бивду виплела, а друга... пішла за муж, за того діда, що то без ніг на рогачці ситить та милостині просить. Она що-день під пахою несе его на его місце, а вечером відносить до дому. Нераз бачила я ту єї роботу. А мачоху я таки до себе на старість притулила, бо як тато вмерли, то єї син вигнав з хати; от я єї обмила, а чоловік поховав сам таки, без священика, бо тіло завезли під церкву, покрили, тай тільки.

Діттей я не маю, бо Бог не дав; але взяла сирітку — вже і городець, що мені мій небіщик лишив.

Тай не жалую ні за чим; добре мені, Богу дякувати, але я щастя ніколи не мала.

Ю. Варчин.

дило о справедливу, пекучу потребу черновецких Русинів, перед котрою повинні уступити всі партійні спори на бік, бо тим способом гадали они підпомочи свої давнійші заходи о ту школу. Внесенє д-ра Воляна сойм ухвалив.

Та що з того? Стежка, якою повів справу рускої школи в Чернівцях др. Волян, завела в багно. Справа заблагнула ся в маґістраті а відтак утонула в актах краввї ради шкільної. Тому то проф. Пігуляк підняв ся невдячної задачі видобути єї знову звідтам, але більшість в краввї ради шкільній сказала: ні, най не буде Русинам школи. Хороший примір мали противники сеї школи на самім послї Волянї і его товаришах. Німці виділи прецінь як рускі послы самі здоптали жаданє пос. Пігуляка о православну руску школу. Задля чого Німцям відносити ся поважно до жадань Русинів, коли їх власні послы не відносять ся поважно?

Так то понизили три рускі послы справу рускої школи в Чернівцях своїм поступованєм, котрим хотіли тільки приподобати ся Волохам. Але справа не пропаде і ми маємо надію, що ще виборемо то в горі, що нам заперечуть в долі Та з того пізнаєть руский нарід, яких він має шуткарів між своїми послами і буде на будуче вибирати собі таких заступників, щоби не шуткували з ним, але поважно і щиро боронили его від усякої кривди.

А чи «Буков. Вѣдомости» справді щиро заступають ся за тою школою, се також дуже велике питанє. На нас бодай зробила їх статя в тій справі таке вражінє. Коли би їм ходило о школу, то не були-б виписували на пос. Пігуляка як найбільше поганої неправди, не були-б мішали до сеї справи о Костецкого, котрий прецінь в тій шестилїтній каденції не є членом шкільної ради краввої (католицке віроісповданє заступають в шкільній радї краввї на переміну раз гр. кат., а раз рим. кат. парох — тепер є членом ради шк. краввої лат. парох Шмідт!) ні, не о школу «Буков. Вѣдомостямъ» іде, але о те, щоб хотьби так як паній плота вчепити ся людий, чи є за що, чи нема.

Вісти політичні.

Подї в Хебі і голос вірноконституційної шляхти німецкої, стали предметом широкої дискусії не тільки в прасї австро-горській, але й в заграничній. Frankfurter Zeitung відзиває ся про відносини австрійські вельми ненависно і заперечує австрійських Німців о своїх симпатиях але при тїм дає їм вельми рішуче упіменє. «Мусимо бажати, щоби они (Німці) остали на строго законній дорозі і здержали ся державно-правно шкідливих поглядів і ходів поза границю. Такі річи їм нічого не помагають, а навпаки шкодять багато і багато вже пошкодили. Чим сумлїнійше Німці в Австрії держать ся в межах законів і опирають ся лише на власні сили, тим справедливіша буде їх боротьба і тим певніша і гарнійша буде їх побіда.» Сї слова повинні би взяти собі до серця (але они непоправні) наші москвофіли і їх коаліційні союзники «независимі».

Німецкі опозиційні дневники розказують про пролив крови в Хебі викликаний поліцією але й ческа праса не здержала ся від пересади і виступає дуже рішучо против сего бунту, котрий треба би кріпкими ударами втихомирити.

Politik, обговорюючи зїзд вірноконституційної шляхти, дорікає їй, що она бажає не управненоґо але верховодячого становища для австрійських Німців. Гр. Бадені міг вже пересвідчити ся, що вірноконституційна шляхта не є спосібна до ніякого патріотичного і політичного, діла ані до ролі посередника, яку їй правительство бажало признати. Кто хоче бути посередником, повинен сам міркувати ся і впливати в тім дусї на партії. А тимчасом вірноконституційна шляхта піддержувала і скріпила обструкцію і до неї прилучила ся. У неї не найшло ся навіть слів докору для тих зрадничих починів і манїфестацій німецкої опозиції, хоч та шляхта хоче себе вважати австрійскою. Она убігає ся о прихильність Шенерера і не має відваги виступити в обороні права і справедливости. Кн. Шварценберг не ставив ніякої нової програми, а вимовив лише давні бажаня ческого народу, від котрих годі відступити. Иньші народности ав-

де щасливий. Як тільки хто зірве той колос, так голова посуне ся куда їнде; а копати-шукати за нею не годить ся, бо руки покрутить.

Що я нащукала ся за таким колоском, та раз на вечірню не пішла, а пішла на панський лан, та цілисенський лан вкола обійшла, так ніколи не знайшла. Ходила і до хлопекого жита — так годі. І такої щастя не знайшла нігде і его не маю.

Потім, вже як мої ровесниці дочок своїх видавали то і мене випхнули за муж. От! вдовець був, та що я мала робити?! Хибаж ще довше дівувати; кажуть що грїх сивою косою свїтити на Божому свїті. Він був окіпник; бувало викопає яму на мерця, та принесе двоє хліба та пару дутків: та й то добре; лише у тім біда, що все з порону паний бувало приходить. А часом лучилась щкода в кого: кінь чи худоба відійде; зараз і его покличуть, щоби шкуру зняв. І то робота — та і таких людей треба. А як би не мій, то богач хоч би найбільший, мусїв би сам сорочку з худобини здїяти, та тогдї люди і не встидались би того діла.

Годі! Богу дякувати і за то. Тепер я повдвіла, та ходжу також по небіщиках, та мерців

стрийські не вимагають від шляхти німецької ніяких жертв, не потребують ніяких уступок, а домагаються лише свого доброго права і рівноправності і не будуть далі терпіти гегемонії німецької.

Шенерер і німецькі ліберали бажають удержання німецької гегемонії, а коли німецька шляхта вірноконституційна не вміє найти іншої основи для порозуміння, коли заявляє, що далі буде іти з тими партіями рука в руку і піддає ся під коменду Шенерера, то не може присвоювати собі права, бути посередником в Австрії.

Деякі мадярські дневники вторують австрійським обструкціоністам, тішать ся злобно подіями в Хебі а Magyar Hirlap доказує навіть, що «багнетами в Хебі зранено дуалізм»!

Добре поінформований звичайно «Czas» дістав з Відня телеграму, що всякі вісти начеби енуціяцією вірноконституційної шляхти було захитане становище гр. Баденього, суть безосновні. Так само безосновна є вість телеграфована з Праги до «N. W. Tagblatt», начеб то в поінформованих кругах уважали намістника тирольського гр. Мервелта будучим шефом кабінету. Виходить з того, що всі ті вісти є гордим бажанем обструкційних Німців.

Посол Періч з Дальмації, член «Славянського христ. народ. Союзу» здавав на сих днях в Сінї справоздане перед виборцями і говорив також про політичне положене в Австрії. Конституція з р. 1867 надана була в користь Німців і она довела до того заколоту, який тепер є в державі. Німці ніколи не хотіли уступити ані троха в користь Славян з свого верховодячого становища. Се доводило до заколоту, котрий аж тоді устане, наколи теперішня конституція уступить місця іншій, що буде числити ся з історичним складом монархії. Теперішня славянська більшість парламентарна в радї державній ріжнить ся так від більшости в часах Таффого, що она знає, чого хоче. Она не може відступити від своєї програми, бо в тій хвилі перестала би бути більшостю. А та програма змагає до уладженя внутрішних відносин державних в дусї справедливости і культурного поступу народів. До того треба щоб всі Хорвати однодушно поступали, а посол має повну надію, що згода між обидвома стороництвами хорватскими в Дальмації буде тривала. Річ сю принято з великим одушевленем.

В Угорщині тепер також безвідраднє положенє. З двох параграфів зложений закон про цукрові премої стоїть від 30 червня на порядку деннім в угорськїм соїмі а опозиція силкує ся безконечними бесїдами єго не допустити, а бодай можна сумнівати ся, чи буде ухвалений до 1 серпня, а як раз того дня минає речинєць важности істнующого закона. Задля того думають над тим, що требаби зробити в адміністраційній дорозї, щоб відвернути шкідні наслідки для промислу і господарства, які би вийшли, наколиб закона не ухвалено. Президия соїму або міністер-президент має виступити з домаганєм, щоб засїданя щоденно тривали о 2—3 години довше. Сподівають ся завзятої борби задля того і бурливих подій.

Відома телеграма цїсаря Франц-Йосифа до султана викликала вельми живу дискусїю в заграничній прасї. Російська праса бачить в тім доказ мудрости і великодушности, що є спроможний зломити опір Туреччини і піднести повагу Европи. Новое Времє називає телеграму крїпкою лекцією для Туреччини, котра повинна зрозумїти, що європейські держави бажають однодушно завести лад на балканськїм півострові і тим способом забезпечити мир і супокій в Европі. Цїсар Франц Йосиф показав, що іде рука в руку з Росією. Не прийняти цїсарської ради було би з боку Туреччини божевілєм. Новости бачать в телеграмі певний доказ тісної солідарности держав, котрим поведе ся на останку довести до того, щоб Туреччина признала волю Европи.

Обставини на Крети зовсім не поправили ся а також не справдило ся, що всяке ворогованє

занехано. Потверджують се остинні вісти з Крети, звідки пишуть:

«Кретенці зовсім не спішать ся приймати автономію, бо ніякий стан не припадає їм ліпше до вподоби, як теперішний. Они мають тепер в своїх руках всі поля турецькі, жнива полудневих овочів вже почали ся. Їм дозволено без збруї приходити до міста на закупно живности, дозволено з середини краю вивозити земні плоди, при чім опаджують мито вивозове. Тепер правлять островом три елементи. Одинокою точкою, що стоїть під властїю держав є Канея.

Взїрцеве поступованє австрійського війська під командою капітана Єдіни дає поруку, що там не прийде до заколоту. Інакше виглядає в Кандії. Там стоїть 40.000 музулманів і они є там необмеженими панами, а Англичани, котрі мали їх розброїти, зовсім тим не турбують ся. День в день допускають ся музулмани рабунку і мордів. Третім елементом є християни у внутрі краю, бунують самовільно в горах і зовсім не зважають на постанови і ради європейських держав. Щоби християни могли спокійно па своїх полях жити, мусять що дня виступати 7-ма компанія австрійська під комендою надпоручника Губера до Галати, щоби захистити робітників християнських перед турецькою напастїю.

У Французькїм парламенті, що мав бути небавом відрочений, був недавно (12 с. м.) дуже горячий день. Не багато було вже потреба, щоби упав кабинет Мелїн, а се засїданє імовірно вже заповідає надходячу крїзу. Міллеран, Кавеняк і Гоблє завзято нападали на міністерство і закидали єму, що хоче послї вислати домів і тим виминути розправу над податковою реформою. Внесенє Міллеранда, щоби на другий день почати розправу, виправді відкинено, але лише 13 голосами, але мимо того розправа на другий день розпочала ся і була дуже горяча та змусила міністра скарбу Кошері, щоби вніс податковий закон. Правительство бажало податкову реформу предложити в осєні і лишити генеральним радам розділ нових податків. Тим способом мусїло міністерство вволити волю Міллеранда, а се є недобрим знаменем для міністерства Мелїн. Міністер скарбу Кошері вніс на засїданю 14 липня закон податковий о податках безпосередних. Після сєго проєкту податки ті будуть зменшені о 25 міліонів в користь дрібних властителів землі. Проєкт переказано бюджетовій комісії.

Сербська скупщина, що зібрала ся 11 липня с. р. має перед собою політичну ситуацію не зовсім щасливу. Держава у внутрі несконсолїдвана, фінансово живе з дня на день, а до того на Балканї заносить ся на поважні події. Туреччина упоена побїдою над Греками починає гнобити Сербів, напади Арнавів на сербську область щораз частїше повтаряють ся і прибирають значнїші розміри, на границях нагромадила Туреччина до 35.000 війська, а відносини з Болгарією озябли. Причиною сєго є зависть. Припускають, що окружна подорож кн. Фердинанда стоїть в звязи з єго далекосяглими політичними плянами і боять ся, щоби они не здійснили ся без компенсації для Сербії. Наслїдком того відрочено і женитьбу короля Олександра.

Новинки.

— Іспити зрілости в львівській женській семірій учительській скінчили ся вчєра вєчером, а трєвали цілий місяць. До іспиту сїдало 159 учениць і екстерністок; з того рєпробовано 7 екстерністок. — До сєї семінарії подає ся кожного року на І-ий рік до 200 кандидаток, а з того за-для браку місця приймала дирекція лєдвї 50. Від нового-ж року шкільного буде приймати тільки 40, бо за-для тісноти мноغو учениць запєдало на здоровлю. В мотивах тої ухвали піднесла конференція учителів семінарії, що «локаль сєї школи, в котрій учить ся, як школа має бути уряджена, є взором як школа нїгде виглядати не повинна».

— В женській учительській семінарії в Переми-

шли відбув ся іспит зрілости під проводом кр. інспектора Людв. Дїдицкого. Іспит зложити: Зіновія Цїпановська (з відз.) Ксавера Дїц (з відз.) Марія Екєрт (з відз.) Марія Фїцовська, Каролїна Герман, Евгенія Кашубинська (з відз.), Марія Лєсциньська, Юлія Кульчицка (з відз.), Емілія Крупа, Наталїя Крупа, Марія Максимович, Броц. Михновська (з відз.), Єлїсавета Олінкевич (з відз.), Ванда Пшибильська (з відз.), Софія Ропицка (з відз.), Олена Ршєпотко, Анєля Шолдра, Анна Тарговська, Евгенія Танчук (з відз.) Олена Блазовська (з відз.), Софія Вуйцік (з відз.), Елеонора Залєска (з відз.), Ванда Залєска і Марія Залєска (з відз.).

— Іспит зрілости в реальній школі в Станиславові відбувшї ся під проводом краського інспектора для промислових шкіль Ів. Франького, зложили: Стан. Богданович, Мих. Чорпїта, Генр. Федорович, Алекс. Гаспарі, Мендель Драж, Ное Гальперн, Адоль Ганке, Стан. Гайнрїх, Жигмонт Калитинський, Людв. Кучинський, Йоїл Ляндав, Леоп. Моклович, Йос. Новорита, Давид Зелєнфраїнд, Фердинанд Шпєхт, Як. Василевський, Агенор Лєвицький і Берко Шмерцлер. Шістьом абітурієнтам дозволено поправити іспит по фєрїях, а двох рєпробовано на рік. Ученик Арон Приягєр, що через сїм лїт був візначающим учеником занєдужав перед самим іспитом на помішанє ума і не міг до него приступити.

— Іспит зрілости в гімназії в Самборі зложили з відзначєнем: Октавій Глявати, Іван Сандавер, Маріян Шанцер, Франц Тудяк і Йос. Золотенький; без відзначєня: Орєст Рожанковський, Ілія Бергнер, Ів. Свідницький, Філін Грос, Йос. Каскшик, Теофіл Дашкевич, Олекс. Пласкач, Став. Пасоховський, Маркус Шонбах, Роман Виницький, Мєч. Зелінський, Жигм. Цозель, Зєнон Зубрицький, Рїшард Криницький (екст.) і Олекс. Подлєвський (екст.) Іспитови проводив інспектор Дворєкий.

— Іспит зрілости в гімназії в Сяноці зложили: Аврум Адєльсберг, Генрїх Альбрєхт, Нухим Ашкенези, Генрїх Атляс, Йосиф Білявський, Вікт. Богдані, Стан. Чижєвич (з відз.) Едв. Фаснахт, Ідик Тавєр, Йосєль Фїлєнбавм, Брон. Гавєль, Адам Гурєський (екст.) Семєн Гумєнок, Павло Киндєльський, Стан. Кокурєвич, Еєг. Колодїї (з відз.), Теодор Мокрицький, Андрїй Островський, Амвр. Полянський (з відз.), Мордко Шмідлінг, Евєн. Сембратович, Волод. Студинський (з відз.), Ст. Шурлєй (з відз.), Бол. Тєсяк (з відз.), Дмитро Вайцович, Кароль Владика, Франц Земьянський, Артур Кріцєр (екстерн.), трєх рєпробовано на два місяці. Іспитови проводив інспектор др. Л. Герман.

— Міністер справедливости виготовив до всіх судів рескрипт, в котрїм поручає судовим урядникам, щоби пильнїше нїж досї читали правничі шєсьма, книжки, збірники законів, дневники розпоряджєнь і т. п. Зазначуючи виразно, що ся лектура в урядничих кругах до салї є замало культивована, взиває міністер звєрхнї суди, щоби впливали на се, щоби всі урядники читали згадані публікації, позаяк се підносить знанє законів, роз'ясняє багато замотаних kwestий, а особливо тепєр, коли пічне входить в житє нова процедура, читанє се подвійно наказує ся.

— Отрєсє грибами. Сумний випадок лучив ся дня 8-го липня в Паївци, в скалатськїм повіті. В наслїдок їдовитих грибів померли: мати, 16-літний син і 2-літна донька.

— З'їзд галицьких соціалїстів відбудє ся дня 5, 6, 7 і 8 верєсєня у Львові. На порядку деннім з'їзду реферати: 8-годинний день праці, загальнє право голосованя і т. д.

— 200.000 зр. субвенції призначило правительство на підставі цїсарьского розпоряджєня на реставрацію катедрального костєла на Вавєлю.

— Командантом львівського поліційного віддїлу, зїстав заіменований надпоручник Вітолд Дунїп Вонсович, котрий вжє від кількох лїт займає се становищє провізорично.

— Трєсанє землі дало ся чути 15-го липня в Люблянї і в околицях, відтак в Загребі і в Триєсті. Трєсанє поробило значні шкоди в будинках, особливо публічних а поступало з полудня на півнїч. Населєнє, маючє в тямці грізну катастрофу з 1895, дуже занєпокоїлось.

Іменованя перенєсеня, відзначєня і конкурси.

— Рада шкільна красьва перенєсла в постійний стан супочинку слїдуючих народних учителів: Івана Топора в Яблонові, Мартина Чупку в Гдові, Івана Єлєктровича в Дерєнівці, Теодора Лїсиньского в Пробіжнїй, Пєтра Мєдведя в Розгірчу, Йосифа Васильковського в Галушиницах, Марию Єжовску в Майданї і Евгенію Мотилькевич в Кульчицах.

Веснянки

прищики, утробні плями вигубляє успішно в дуже короткім часї, від давна виробованї

Crème Iris

161 10-? Д-ра Whytt'a

— Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр. —

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптіці

Жигм. Рукєра

під „Срібним орлом“ у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних

обов'язуючий від 1. липня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд до Львова			Поїзд зі Львова		
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			приходить о годині		
	7:30	з Іцкан	6:00		до Підволочиск з голови двірця
	7:50	" Янова	6:10		" Іцкан
	7:52	" Тернополя на Підзамче	6:15		" Підволочиск з Підзамча
	8:05	" Лавочного	6:45		" Іцкан
	8:15	" Тернополя на головний дворець	8:40		" Кракова
	8:25	" Сокала	8:55		" "
	9:10	" Кракова	9:20		" Сколього (до Гребенова від 10/7—31/8)
	10:35	" Ярослава	9:25		" Сокала
	1:15	" Янова	9:40		" Янова
1:30		" Кракова	10:05		" Підволочиск з головного двірця
	1:40	" Сколього (Гребенів від 10/7 до 31/8)	10:27		" з Підзамча
1:50		" Черновець	10:45		" Іцкан
2:15		" Підволочиск на Підзамче	1:04		" Янова (лиш в неділі і свята)
2:30		" " головний дворець	1:55		" Підволочиск з головного двірця
	5:25	" Сокала	2:08		" з Підзамча
	5:35	" Підволочиск на Підзамче	2:31		" Брухович що неділі і свята до дальшого зарядження
	5:45	" Іцкан	2:40		" Черновець
Ніч			2:50		" Кракова
	3:04	з Підволочиск на Підзамче	3:00		" Янова
	3:30	" " головний дворець	3:05		" Сколього (від 1/8 до 30/8 з Стрия)
5:10		" Кракова	4:40		" Ярослава
	6:00	" Підволочиск на головний дворець	3:40		" Зимної води що день до дальшого зарядження
	6:55	" Кракова	3:48		" Брухович
	8:00	" Янова тільки в неділі і свята що день а від 15/8 до 31/8 в будні дні	Ніч		
	8:15	" Брухович тільки від 20/8 аж до дальшого зарядження	4:40		до Кракова
8:45		" Кракова	5:20		" Лавочного
	8:49	" Брухович тільки від 1/2 до 25/8	6:24		" Янова лиш в будні дні
	9:01	" Янова (від 15/8 дня 31/8 в неділі і свята)	6:45		" Кракова
	9:10	" Іцкан, Бергомету з виїском понеділка	7:05		" Сокала
	9:30	" Кракова	7:25		" Тернополя з головного двірця
	9:43	" Підволочиск на Підзамче	7:30		" Лавочного
9:50		" Іцкан	7:47		" Тернополя з Підзамча
10:00		" Підволочиск на головний дворець	8:50		" Янова в неділі і свята
	10:20	" Сколього (лиш від 1/8 до 30/8) Стрия, Хирова	10:30		" Іцкан
	12:10	" Лавочного	11:00		" Кракова
			11:37		" Підволочиск з головного двірця з Підзамча

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Ц. к. упр. гал. акц.

13—?

Банк Гіпотечний

переніс

3

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанні власного будинку до льокалю фронтного в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим ввляглом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

КНИГАРНЯ

„Наукового Товариства імені Шевченка“

у Львові, улица Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

» Правда« письмо літер.-політ. з року 1873, 76, 77, 79, від 89—94 по	200 ар.
» XI. (1878) 2 томи 1 ар.; XIII. (часть літ.)	—50 "
» Зоря« письмо літерат.-наукове рочн. III, V, VI. (1885) без бібл. Зорі	300 "
» рочники VIII. (1887) IX. (1888) X. і XI. по 5 ар., а XII., XIII., XIV., XV. і XVI. по	600 "
Д-р Огоновский. Історія рускої літерат. II. 3 ар. III. 4 ар., IV.	100 "
» Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	150 "
» Гальшка Острожска	—15 "
Остап Вересай, картина хромолітографічна	—50 "
Михайло Драгоманів. Галицько-руське письменство	—15 "
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. (давню 3 ар.)	100 "
» Чорна Рада, повість	—80 "
» Хуторна поезія	—50 "
» Крашанка	—20 "
Юрій Федькович. Довбуш	—10 "
» Повісті і оповідання	—20 "
» Як козам роги виправляють	—10 "
Д. Млака. Руска хата, Буковинський альманах	—60 "
Іван Нечуй. Повісті і оповідання	—80 "
» Сьвітлогляд українського народа	—80 "
» Кайдашева сім'я	—50 "
» Навіжена, повість	—20 "
» Над Чорним морем	—90 "
» Хмари, повість	150 "
» Причена, повість	150 "
» Микола Джеря, повість	—80 "
» Поміж ворогами	—50 "
» Попались	—16 "
Ф. Заревич. Бондарівна	—10 "
Дрозд. В гостях добре, дома ліше (опов.)	—50 "
Евг. Горинський. Орлеанська Діва, перекл. стих.	—35 "
Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—50 "
Памяткове число »Зорі« в ювілей Русаки Дністрової	—50 "
Д-р Ом. Калітовский. Апокрифічна література	—35 "
О. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тараса Шевченка	—35 "
» Темні місця в слові о полку Ігореві	140 "
» Слово о полку Ігоревім	—80 "
» Скалиничина в давній Русі	—20 "
» Історія старинна Галичини	300 "
М. Вовчок. Народні оповідання, I. 45 кр., II. 35 кр. III.	—30 "
О. Стодольский. Етнографія Славянщини	—12 "
М. Пар. Надельмаєр, апостол свободи	—10 "
Н. Устиянович. Повісті	—85 "
Байда. Одисей плавники	—10 "
» Одисей ч. I. II.	220 "
І. Н. О виховано. Підручник для женщини	—30 "
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	—35 "
» Захар Беркут, образ гром. життя Русі в XIII.	130 "
» Доповнене до Правди	100 "
» Фавст, трагедія Гетого	150 "
» Наші коляди, студія	—20 "
» Без праці	—20 "
» Украдене щастє, драма	—30 "
» Лис Микита	—50 "
» Нарис історії філософії	—30 "
» Абу Каземові кашці	—20 "
» Денис. З різних країв і народів	—20 "
Гр. Григорієвич. Шляхта ходячкова, комедія	—15 "
І. Ланска. Обрусители, повість з рос. життя, 2 ч.	—60 "
О. Обачний. Соціалісти межі семинаристами	—15 "
Григ. Квітка. Маруся, оповіданє	—10 "
Яков Миколаєвич. Опис повіта Каменецкого	100 "
Др. Юл. Целевич. Історія скиту Маняського	120 "
Закон о загальнім ополченю	—45 "
Н. Гоголь. Оповідання	—35 "
» Вечерніці	—10 "
» Мертві душі, повість	180 "
С. Нагнибіда. Про руску правосиль	—05 "
Абгар Солтан. При срідецькій ватрі	—40 "

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, улица Різницка ч. 13.

Виконує всілякі роботи столярські а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи приймає по уміркованих цінах.

З поважанем

155 8—10

М. ВАСИЛИЦЯ.

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей

у Львові, ул. Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвратною поштою. 80 7—10

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 58—?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановский.

З Друкарні В. А. Шийковського.